

Yttrande

Demokraterna

Datum 2020-03-19

Ärende 3.3 dnr 1037/19

Yttrande angående – Motion av Åse Victorin (D) om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger

Yttrande

Motionären pekar på att digitala verktyg inom förskolan och skolan kan vara fantastiska arbets- och kommunikationsverktyg, utifrån att de används på rätt sätt och för det krävs en tydlig pedagogisk vägledning. Målet med motionen är att säkerställa att staden tillgodoser det behov av fortbildning och kompetenshöjande åtgärder som krävs för att samtliga pedagoger ska kunna använda digitala verktyg fullt ut, både ur ett tekniskt och pedagogiskt perspektiv.

Det är positivt att staden enligt remissvar från förskolenämnden, grundskolenämnden och utbildningsnämnden redan har tillgodosett detta behov. Skolförvaltningarna belyser att de tillsammans har i uppdrag att ta fram en strategi för digitalisering med tillhörande handlingsplan. Utgångspunkten är i den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet och kartläggningen från Center för skolutveckling. Här är kompetensutveckling med som en viktig komponent i det prioriterade området "Digital kompetens". Vi ser fram emot att få skolförvaltningarnas gemensamma digitaliseringsstrategi och handlingsplan redovisad i nämnderna när arbetet är klart.

Många förskolor och skolor står inför stora ekonomiska utmaningar, till följd av alliansens nedskärningar. Vi känner därför oro för om enheternas budget verkligen rymmer medel för kompetensutvecklingsinsatser inom digitalisering för förvaltningarnas skolpersonal. En tillräcklig budget är en förutsättning för att rektorer ska kunna ha möjlighet att prioritera att skapa organisatoriska förutsättningar för insatserna.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-02-19

Diarienummer 1037/19

Handläggare

Lina Tjernberg

Telefon: 031 368 01 16

E-post: lina.tjernberg@stadshuset.goteborg.se

Motion av Åse Victorin (D) om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger

Motionen

Åse Victorin (D) föreslår att kommunfullmäktige ska besluta om att utreda hur IT-utbildningen av pedagoger ser ut idag och om den bör kompletteras, till exempel med kunskap om åldersanpassning för olika åldrar samt aktuell skärmpolicy.

Den nationella IT-satsningen i svensk skola infördes, enligt motionären, utan att någon föregående riskbedömning gjordes av experter på barnhjärnans utveckling. Den fria tillgången i skolan visar sig vara svår för elever att hantera. Skärmarna stjälar tid från annat, är beroendeframkallande och ger biverkningar som koncentrationsproblem och humörpåverkan. Barn har svårt att begränsa sig, hamnar lätt i att de gör flera saker på samma gång och skärmtiden blir lång vilket kan försämra såväl hälsa som lärande.

Motionären lyfter vidare ett färskt medicinska och hälsovetenskapliga studier visar att fri tillgång till skärmar i skolan är distraherande och stör. Den blotta närvaron av en avstängd mobil försämrar koncentrationen och ger sämre kunskapsresultat. Studier visar att den djupare inläringen sker bättre med bok/papper/penna jämfört med via skärm. Sannolikt beror detta på att boken inte kan distrahera och locka till annat samt att den motoriska öga-hand-användningen vid skrivande bidrar till att fördjupa kunskapen.

Ju yngre ett barn är desto svårare är det att klara av att begränsa sig för att koncentrera sig. Därför kräver skärmar i skolarbetet tydlig pedagogisk vägledning. Inför all skärmanvändning i skolan bör pedagogerna ha erhållit adekvat utbildning om åldersanpassad IT för barn.

Remissinstanser – beredning av motionen

Motionen har remitterats till förskolenämnden, grundskolenämnden och utbildningsnämnden. Remissinstanserna har svarat enligt nedan.

Remissinstans	Beslut	Kommentar
Förskolenämnden	Avstyrker	Förskolenämnden menar att en utredning om pedagogernas IT-kompetens inte behöver tas fram då frågan redan hanteras inom pågående arbete. Nämnden har i uppdrag att ta fram en strategi för digitalisering med tillhörande handlingsplan, tillsammans med övriga skolförvaltningar. Nämnden arbetar

Remissinstans	Beslut	Kommentar
		dessutom med LIKA som är SLR:s verktyg för att kartlägga förskolornas förutsättningar och kompetens inom digitalisering. Inom detta arbete ryms kartläggning av pedagogernas IT-kunskaper och digitala kompetens.
Grundskolenämnden	Avstyrker	Grundskolenämndens bedömning är att läroplanens skrivningar om digital kompetens samt de kartläggningar i ämnet som redan är gjorda av Center för Skolutveckling, redan omfattar det som motionen föreslår och att det därmed saknas behov av en utredning enligt motionen.
Utbildningsnämnden	Avstyrker Yrkande från D	Utbildningsnämndens bedömning är att läroplanens skrivningar om digital kompetens, samt de kartläggningar i ämnet som redan är gjorda av Center för Skolutveckling, redan omfattar det som motionen behandlar. Samtidigt skulle eventuella förslag på uppdrag efter en utredning motverka utbildningsnämndens ambition att minska på kommunala specifika mål och uppdrag för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen till förmån för ett fokus på det statliga uppdraget. Utbildningsnämndens bedömning är att det saknas behov av en utredning enligt motionen.

Bedömning ur ekonomisk och ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bedömning ur social dimension

Läroplanen har flera skrivningar kring vikten av att barnen möter digitalisering i olika former. Inte minst skrivningar ur ett samhällsperspektiv där barnens förmåga att grunda digital kompetens lyfts. Barnen möter tidigt digitala kanaler och budskap och det ingår därför i undervisningen att utveckla barnens förståelse och förmåga att navigera i de digitala landskapen. Detta beskrivs i läroplanen på följande sätt:

”Utbildningen ska ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens genom att ge dem möjlighet att utveckla en förståelse för den digitalisering de möter i vardagen.

Barnen ska ges möjlighet att grundlägga ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att de på sikt ska kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.”

Detta innebär i sin tur att förskolans personal också behöver ha en god digital kompetens, vilket kan sägas rymma även ändamålsenlig kompetens inom IT.

Lisbeth Nilsson

Eva Hessman

Direktör Velfärd och utbildning

Stadsdirektör

Bilagor

1. Motionen
2. Yttrande förskolenämnden
3. Yttrande grundskolenämnden
4. Yttrande utbildningsnämnden

Handling 2019 nr 165

Motion av Åse Victorin (D) om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger

Digitaliseringen är en av de största förändringar som hänt mänskligheten. Datorerna är fantastiska arbets- och kommunikationsverktyg som är här för att stanna. Elever ska lära sig arbeta med dem och programmera i skolan under pedagogisk ledning så att det gagnar inläringen.

Den nationella IT-satsningen i svensk skola infördes utan att någon föregående riskbedömning gjordes av experter på barnhjärnans utveckling. Den fria tillgången i skolan visar sig vara svår för elever att hantera. Skärmarna stjälar tid från annat, är beroendeframkallande och ger biverkningar som koncentrationsproblem och humörpåverkan. Barn har svårt att begränsa sig, hamnar lätt i multitasking och skärmtiden blir lång vilket kan försämra såväl hälsa som lärande.

Skolans huvuduppdrag är att förmedla kunskap. Att se till att skolan är en plats för koncentration på skolarbete är en viktig uppgift. Färska medicinska och hälsovetenskapliga studier visar att fri tillgång till skärmar i skolan är distraherande och stör. Den blotta närvaron av en avstängd mobil försämrar koncentrationen och ger sämre kunskapsresultat.

Svagpresterande elever har särskilt svårt att ignorera mobilen och vad som finns där. Ur likvärdighetssynpunkt blir det därför viktigt att mobiler inte tillåts störa i skolan. På raster leder mobiler till mer stillasittande och mindre social interaktion.

Studier visar att den djupare inläringen sker bättre med bok/papper/penna jämfört med via skärm. Sannolikt beror detta på att boken inte kan distrahera och locka till annat samt att den motoriska öga-hand-användningen vid skrivande bidrar till att fördjupa kunskapen.

Ju yngre ett barn är desto svårare är det att klara av att begränsa sig för att koncentrera sig. Därför kräver skärmar i skolarbetet *tydlig pedagogisk vägledning*. Inför all skärmanvändning i skolan bör pedagogen ha erhållit adekvat utbildning om åldersanpassad IT för barn.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att utreda hur IT-utbildningen av pedagoger ser ut idag och om den bör kompletteras, t ex med kunskap om åldersanpassning för olika åldrar samt aktuell skärmpolicy.

Åse Victorin (D)

Förskolenämnden

Sammanträdesdatum: 2020-02-05

Yttrande över motion av Åse Victorin (D) om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger

§ 24, N608-2922/19

Beslut

Förskolenämnden avslår motionen av Åse Victorin (D) om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger.

Handling

Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 20 januari 2020.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Vid protokollet

Sekreterare

Helena Öhrvall

Rätt utdraget ur protokoll intygar:

Amanda Larsson, chef juridik och ärendehantering

Justering av protokollet har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-01-20

Diarienummer: N608-2922/19

Handläggare: Cecilia Gelderman, Cecilia Manfredsson,
Stefan Osla

E-post: stefan.osla@forskola.goteborg.se

Yttrande över motion av Åse Victorin (D) om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger

Förslag till beslut

Förskolenämnden avslår motionen av Åse Victorin (D) om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger.

Sammanfattning

Motionen föreslår en utredning om IT-utbildningen hos pedagoger. Motionen hänvisar till digitaliseringens möjligheter och utmaningar och menar att IT-satsningar i svensk skola genomförts utan riskbedömningar från experter på hjärnans utveckling samt att elever har svårt att hantera fri tillgång på skärmar då skärmar stjälar tid från annat och enligt motionen bl.a. ger koncentrationsproblem och humörpåverkan. Motionen lyfter också att det behövs en tydlig pedagogisk vägledning för personalen utifrån barnens ålder.

Förskoleförvaltningen menar att en utredning om pedagogernas IT-kompetens inte behöver tas fram då frågan redan hanteras inom pågående arbete. Förskoleförvaltningen har i uppdrag att ta fram en strategi för digitalisering med tillhörande handlingsplan, tillsammans med övriga skolförvaltningar. Förskoleförvaltningen arbetar dessutom med LIKA som är SLR:s verktyg för att kartlägga förskolornas förutsättningar och kompetens inom digitalisering. Inom detta arbete ryms kartläggning av pedagogernas IT-kunskaper och digitala kompetens. Förskoleförvaltningen anser därför att en utredning om IT-utbildningen hos personalen i förskolan inte behövs.

Bedömning ur social dimension

Läroplanen har flera skrivningar kring vikten av att barnen möter digitalisering i olika former. Inte minst skrivningar ur ett samhällsperspektiv där barnens förmåga att grunda digital kompetens lyfts. Barnen möter tidigt digitala kanaler och budskap och det ingår därför i undervisningen att utveckla barnens förståelse och förmåga att navigera i de digitala landskapen. Detta beskrivs i läroplanen på följande sätt:

”Utbildningen ska ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens genom att ge dem möjlighet att utveckla en förståelse för den digitalisering de möter i vardagen.

Barnen ska ges möjlighet att grundlägga ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att de på sikt ska kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.”

Detta innebär i sin tur att förskolans personal också behöver ha en god digital kompetens, vilket kan sägas rymma även ändamålsenlig kompetens inom IT.

Bedömning ur ekonomisk och ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Samverkan

Information har skett med de fackliga organisationerna vid förvaltningssamverkan den 29 januari 2020.

Bilagor

1. Motion av Åse Victorin (D) om att utreda IT-utbildningen hos förskolans pedagoger

Ärendet

Förskolenämnden ska yttra sig över en motion av Åse Victorin (D) att utreda IT-utbildningen hos förskolans pedagoger.

Beskrivning av ärendet

Åse Victorin (D) har skrivit en motion med förslag om att utreda IT-utbildningen hos förskolans pedagoger. Motionen hänvisar till att IT-satsningar i svensk skola genomförts utan riskbedömningar från experter på hjärnans utveckling samt att elever har svårt att hantera fri tillgång på skärmar då skärmar stjäl tid från annat och enligt motionen bl.a. ger koncentrationsproblem och humörpåverkan. Motionen hänvisar också till att studier visar att boken som verktyg och användning av penna och papper ger bättre djupinläring än om inläring sker via skärm, enligt motionen sannolikt för att skärmen distraherar eleven. Åse Victorin (D) menar vidare i motionen att s.k. svagpresterande elever har särskilt svårt att ignorera mobilen och att det ur likvärdighetssynpunkt är viktigt att mobiler inte får störa i skolan. Vidare lyfts i motionen att det behövs en tydlig pedagogisk vägledning för personalen utifrån barnens ålder. Med denna utgångspunkt föreslår motionen att det behövs en utredning kring hur IT-utbildningen av pedagoger ser ut idag och om den bör kompletteras, till exempel med kunskap om åldersanpassning för olika åldrar samt aktuell skärmpolicy utifrån ålder.

Förvaltningens bedömning

Förskoleförvaltningens bedömning är att en särskild utredning om personalens IT-kompetens inte behövs, då frågan redan hanteras inom pågående arbete.

Förskoleförvaltningen har i uppdrag att ta fram en strategi för digitalisering med tillhörande handlingsplan, tillsammans med övriga skolförvaltningar. Strategin bygger i sin tur på Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet samt nationella styrdokument. Inom denna strategi och handlingsplan ryms även arbetet med fortbildning av förskolans pedagoger. Vidare genomför förskoleförvaltningen LIKA, som är SKR:s självskattningsverktyg för att mäta förskolornas förutsättningar och kompetens kring digitaliseringsuppdraget. I LIKA ges en bild av den digitala kompetensen på förskolorna. Tillsammans med ovan nämnda handlingsplan har förskoleförvaltningen redan verktyg att hantera kommande utvecklingsarbete, vilket gör att en ytterligare utredning kring IT-kompetensen hos förskolans pedagoger inte är nödvändig.

Elisabet Nord

Förskoledirektör

Grundskolenämnden

Sammanträdesdatum: 2020-01-15

Yttrande till kommunstyrelsen över motion från Åse Victorin (D) om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger

§ 18, N609-5085/19

Ärendet

Kommunstyrelsen har begärt grundskolenämndens yttrande över en motion från Åse Victorin (D) om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger.

Grundskoleförvaltningens bedömning är att läroplanens skrivningar om digital kompetens samt de kartläggningar i ämnet som redan är gjorda av Center för Skolutveckling, redan omfattar det som motionen föreslår och att det därmed saknas behov av en utredning enligt motionen.

Handling

Tjänsteutlåtande daterat 2019-11-22.

Förvaltningen föreslår att nämnden avstyrker motionen från Åse Victorin (D) och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Beslut

1. Grundskolenämnden avstyrker motionen från Åse Victorin (D).
2. Grundskolenämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Expedieras

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2020-01-20

Vid protokollet

Sekreterare

Åke Ström

Ordförande

Justerare

Helene Odenjung (L)

Bosse Parbring (MP)

Rätt utdraget intygar i tjänsten:

Gill Bengtsson
Registrator

Yttrande till kommunstyrelsen över motion från Åse Victorin (D) om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger

Förslag till beslut

1. Grundskolenämnden avstyrker motionen från Åse Victorin (D).
2. Grundskolenämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Åse Victorin (D) har genom kommunfullmäktige, handling 165, 2019, motionerat om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger, samt se över om denna behöver kompletteras. Grundskolenämnden har att yttra sig över om det finns ett behov av att utreda enligt motionens beskrivning. Grundskoleförvaltningens bedömning är att läroplanens skrivningar om digital kompetens, samt de kartläggningar i ämnet som redan är gjorda av Center för Skolutveckling, redan omfattar det som motionen behandlar. Samtidigt skulle eventuella förslag på uppdrag efter en utredning motverka grundskolenämndens ambition att minska på kommunala specifika mål och uppdrag för grund-, grundsärskolan, förskoleklassen och fritidshemmet till förmån för ett fokus på det statliga uppdraget.

Grundskoleförvaltningens bedömning är att det saknas behov av en utredning enligt motionen.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Samverkan

Ärendet kommer att samverkas inom förvaltningens samverkansgrupp den 16 december 2019.

Bilagor

2. Motion från Åse Victorin (D)
3. Kartläggning av förskolans och skolans IKT-arbete i Göteborg, Center för Skolutveckling, Martin Tallvid, 2017

Ärendet

Grundskolenämnden ska uttala sig om behovet att utreda hur IT-utbildningen av pedagoger ser ut idag och om den bör kompletteras, till exempel med kunskap om åldersanpassning för olika åldrar samt aktuell skärmpolicy.

Ärendet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 18 februari 2020.

Beskrivning av ärendet

Motionen är en av flera som Åse Victorin (D) har skrivit under hösten 2019 och som riktar sig till skolors förebyggande och hälsofrämjande arbete samt arbete med IT-frågor.

I aktuell läroplan för grundskolan finns det skrivningar som styr skolans arbete med digitalisering och digital kompetens. Skolans uppdrag beskrivs bland annat så här: *Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information. Utbildningen ska därigenom ge eleverna förutsättningar att utveckla digital kompetens och ett förhållningssätt som främjar entreprenörskap.* Vidare finns i läroplanen också under avsnittet Normer och värden, en skrivning om att alla som arbetar i skolan i arbetet med normer och värden ska uppmärksamma både möjligheter och risker som en ökande digitalisering medför. Den undervisning som bedrivs i Göteborgs skolor omfattas därmed redan idag av det som Åse Victorin (D) vill åstadkomma genom motionen.

Center för Skolutveckling (CfS) genomförde under 2017 en kartläggning av förskolans och skolans IKT-arbete i Göteborg, där bland annat personalens kompetens i IKT-frågor omfattades. Kartläggningen gjorde gällande att *...den grundläggande digitala kompetensen är acceptabel. Fortfarande är visserligen kompetensen ojämn, men den pedagogiska personalen i stadsdelarna/UBF kan sägas ha en tillfredsställande kompetens i de grundläggande kontorsprogrammen. Dock finns det stora brister i användningen av digitala programvaror som kan användas i undervisningen. Diagrammet ovan visar också att den pedagogiska användningen av de digitala verktygen är bristande. Endast två stadsdelar uppfyller målen för kontinuerlig fortbildning och för en flexibel användning av de digitala verktygen. För att uppnå dessa mål krävs långsiktiga och riktade fortbildningsinsatser. Samtliga stadsdelar och UBF efterfrågar fortbildning inom programmering.*¹ Förvaltningen bedömer att denna kartläggning är tillräckligt tydlig och omfattande som underlag för framtida fortbildningsinsatser. Att utreda behovet av IT-kompetens ytterligare anser förvaltningen därmed inte vara motiverat.

Med utgångspunkt i Center för skolutvecklings kartläggning håller för närvarande en digitaliseringsstrategi på att tas fram, som kommer att omfatta hela utbildningssektorn i Göteborgs stad på olika nivåer. Här kommer kompetensutveckling att finnas med en som viktig komponent.

Grundskoleförvaltningen tillhandahåller dock utbildningsinsatser till pedagoger i staden redan idag utifrån skolans och rektors identifierade behov, med stöd av avdelningen Digitalisering och innovation². För att identifiera skolans utvecklingsbehov kring digitalisering genomför alla stadens skolor ett nationellt självskattningsverktyg, LIKA, varje år. I den får skolan en tydlig handlingsplan kring vad skolan behöver utveckla inom de fyra områdena *Ledarskap, Infrastruktur, Kompetens och Användning*. Detta ingår i

¹ Kartläggning av förskolans och skolans IKT-arbete i Göteborg, Center för Skolutveckling, Martin Tallvid, 2017, s. 9.

² Avdelningen digitalisering och innovation har tagit fram en site (webbplats) med pedagogiskt material för pedagogisk personal: <https://sites.google.com/grundskola.goteborg.se/diginn/>

skolans systematiska kvalitetsarbete. Kompetensutvecklingsinsatser inom digitalisering för förvaltningens skolpersonal genomförs kontinuerligt under en längre tid, på arbetstid. Det är rektor som tillsammans med huvudmannen skapar organisatoriska förutsättningar för insatsen. Skolverket erbjuder även en mängd utbildningsinsatser via sin lärportal.

Idag finns det beslut i grundskolenämnden om att fokusera på det statliga uppdraget för grundskolan. Utöver uppdraget från staten finns det inom Göteborgs stad ett 60-tal olika mål och uppdrag som grundskoleförvaltningen och stadens grundskolor ska hantera. Att utreda och eventuellt besluta om fler specifika uppdrag som ska utföras av stadens alla grundskolor skulle innebära ett avsteg från grundskolenämndens ambition om att minska de specifika uppdragen till förmån för ett ökat fokus på de statliga uppdragen.

Grundskoleförvaltningens sammantagna bedömning är att det saknas behov av en ytterligare utredning enligt motionen från Åse Victorin (D) och att en utredning samtidigt riskerar att motverka inriktningen om att minska antalet uppdrag som tar fokus från det statliga uppdraget. I antagen budget för grundskolenämnden 2020 finns dessutom beskrivet ett uppdrag att bedriva ett digitalt effektiviseringsarbete under hela planperioden.

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Bengt Randén
Förvaltningsdirektör

Helena Sjöberg
Avdelningschef stöd till verksamhetsstyrning och utveckling

Utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum: 2020-01-21

Yttrande avseende Motion av Åse Victorin (D) om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger (SLK remiss dnr 1037/19, H 2019-165)

§ 11, 0990/19

Beslut

3. Utbildningsnämnden avstyrker förslaget om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger.
4. Utbildningsnämnden översänder förvaltningens yttrande som eget yttrande till kommunfullmäktige.

Handling/ar

Tjänsteutlåtande 2020-09

Förvaltningens samverkansgrupp 2020-01-13

Yrkanden

Peter Borén (D) yrkar bifall till tjänsteutlåtandet

Protokollsanteckning/ar

Demokraterna antecknar till protokollet att lagd motion i kommunfullmäktige är en enskild motion lagd av motionären och har ingen förankring hos Demokraterna.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret

Dag för justering

2020-01-28

Vid protokollet

Sekreterare

Britta Ryding

Ordförande

Pär Gustafsson

Justerande

Alfred Johansson

Remissvar till motion av Åse Victorin (D) om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger

Förslag till beslut

5. Utbildningsnämnden avstyrker förslaget om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger.
6. Utbildningsnämnden översänder förvaltningens yttrande som eget yttrande till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Åse Victorin (D) har genom kommunfullmäktige, handling 165, 2019, motionerat om att utreda IT-utbildningen hos pedagoger, samt se över om denna behöver kompletteras. Utbildningsnämnden har att yttra sig över om det finns ett behov av att utreda enligt motionens beskrivning. Utbildningsförvaltningens bedömning är att läroplanens skrivningar om digital kompetens, samt de kartläggningar i ämnet som redan är gjorda av Center för Skolutveckling, redan omfattar det som motionen behandlar. Samtidigt skulle eventuella förslag på uppdrag efter en utredning motverka utbildningsnämndens ambition att minska på kommunala specifika mål och uppdrag för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen till förmån för ett fokus på det statliga uppdraget.

Utbildningsförvaltningens bedömning är att det saknas behov av en utredning enligt motionen.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Samverkan

Ärendet kommer att samverkas inom förvaltningens samverkansgrupp den 13 januari.

Bilagor

4. Motion av Åse Victorin (D) om att utreda IT-utbildning hos pedagoger, kommunfullmäktiges handling nr165
5. Kartläggning av förskolans och skolans IKT-arbete i Göteborg, Center för Skolutveckling, Martin Tallvid, 2017

Ärendet

Utbildningsnämnden ska uttala sig om behovet att utreda hur IT-utbildningen av pedagoger ser ut idag och om den bör kompletteras, till exempel med kunskap om åldersanpassning för olika åldrar samt aktuell skärmpolicy.

Beskrivning av ärendet

Motionen är en av flera som Åse Victorin (D) har skrivit under hösten 2019 och som riktar sig till skolors förebyggande och hälsofrämjande arbete samt arbete med IT-frågor.

I aktuell läroplan för gymnasieskolan finns det skrivningar som styr skolans arbete med digitalisering och digital kompetens. Skolans uppdrag beskrivs bland annat så här: *Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse av hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska också ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt för att kunna värdera information. Genom dessa kunskaper och förhållningssätt kopplade till digital kompetens, entreprenörskap och innovationstänkande utvecklar eleverna förmågor som är viktiga i såväl arbets- och samhällslivet som vid vidare studier.* Vidare finns i läroplanen också under avsnittet Normer och värden, en skrivning om att alla som arbetar i skolan ska i arbetet med normer och värden uppmärksamma både möjligheter och risker som en ökande digitalisering medför. Den undervisning som bedrivs i Göteborgs skolor omfattas därmed redan idag av det som Åse Victorin (D) vill åstadkomma genom motionen.

Center för Skolutveckling (CfS) genomförde under 2017 en kartläggning av förskolans och skolans IKT-arbete i Göteborg, där bland annat personalens kompetens i IKT-frågor omfattades. Kartläggningen gjorde gällande att *...den grundläggande digitala kompetensen är acceptabel. Fortfarande är visserligen kompetensen ojämn, men den pedagogiska personalen i stadsdelarna/UBF kan sägas ha en tillfredsställande kompetens i de grundläggande kontorsprogrammen. Dock finns det stora brister i användningen av digitala programvaror som kan användas i undervisningen. Diagrammet ovan visar också att den pedagogiska användningen av de digitala verktygen är bristande. Endast två stadsdelar uppfyller målen för kontinuerlig fortbildning och för en flexibel användning av de digitala verktygen. För att uppnå dessa mål krävs långsiktiga och riktade fortbildningsinsatser. Samtliga stadsdelar och UBF efterfrågar fortbildning inom programmering.*³ Förvaltningen bedömer att denna kartläggning är tillräckligt tydlig och omfattande som underlag för framtida fortbildningsinsatser. Att utreda behovet av IT-kompetens ytterligare anser förvaltningen därmed inte vara motiverat.

Med utgångspunkt i den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet och Center för skolutvecklings kartläggning har en digitaliseringsstrategi tagits fram (ännu ej fastställd), som omfattar hela utbildningssektorn i Göteborgs stad på olika nivåer. Här är kompetensutveckling med en som viktig komponent i det prioriterade området "Digital kompetens". Utbildningsförvaltningen tillhandahåller dock utbildningsinsatser till pedagoger i förvaltningen redan idag utifrån skolans och rektors identifierade behov, med

³ Kartläggning av förskolans och skolans IKT-arbete i Göteborg, Center för Skolutveckling, Martin Tallvid, 2017, s. 9.

stöd av avdelningen Digitalisering och innovation⁴. För att identifiera skolans utvecklingsbehov kring digitalisering genomför alla gymnasieskolor årligen en självskattning med hjälp av ett nationellt självskattningsverktyg, LIKA. I den får skolan hjälp att ta fram en handlingsplan för vad skolan behöver utveckla inom de fyra områdena *Ledarskap, Infrastruktur, Kompetens och Användning*. Detta ingår i skolans systematiska kvalitetsarbete. Kompetensutvecklingsinsatser inom digitalisering för förvaltningens skolpersonal genomförs kontinuerligt på arbetstid. Det är rektor som tillsammans med huvudmannen skapar organisatoriska förutsättningar för insatserna. Skolverket erbjuder även en mängd utbildningsinsatser via sin lärportal.

Utöver uppdraget från staten finns det inom Göteborgs stad ett 60-tal olika mål och uppdrag som utbildningsförvaltningen och stadens skolor ska hantera. Att utreda och eventuellt besluta om fler specifika uppdrag som ska utföras av stadens alla skolor skulle innebära ett avsteg från utbildningsnämndens ambition om att minska de specifika uppdragen till förmån för ett ökat fokus på de statliga uppdraget.

Förvaltningens bedömning

Utbildningsförvaltningens sammantagna bedömning är att det saknas behov av en ytterligare utredning enligt motionen från Åse Victorin (D) och att en utredning samtidigt riskerar att motverka inriktningen om att minska antalet uppdrag som tar fokus från det statliga uppdraget.

Tomas Berndtsson
Förvaltningsdirektör

Lars Hermansson
Avdelningschef Digitalisering och innovation

⁴ Avdelningen digitalisering och innovation har tagit fram en site (webbplats) med pedagogiskt material för personal: <https://sites.google.com/educ.goteborg.se/digital-kompetens>